

Hướng dẫn **Soạn văn 6 bài Và tôi nhớ khói** trang 71 SGK Ngữ văn 6 tập 2 nằm trong bộ sách "Chân trời sáng tạo" được biên soạn theo chương trình đổi mới của Bộ giáo dục. Cùng đến với những hướng dẫn cụ thể và lời giải chi tiết sau đây để nắm vững bài học hiệu quả hơn nhé

1. Trải nghiệm cùng văn bản

a. Hình ảnh ngọn khói gắn với bếp lửa, mâm cơm

- Ngọn khói quần quanh mái bếp:

+ Màu sắc: Ngọn khói màu xanh, nhẹ bẫng như tơ, quần trên mái lá.

+ Hình dáng: Ngọn khói len qua đầu hồi, vương vít mãi trên ngọn cây hồng, bị gió thổi cho loãng đi, tan đi.

+ Mùi khói: Quần mãi, mùi của hạt ngô sót lại bị cháy, của gộc củi gỗ dẽ, tinh dầu vỏ cam, vỏ cây sẹ bị tước, mùi của lông mèo bị lửa bén sém một khoảng...

=> Khói được cảm nhận qua nhiều giác quan: thị giác, khứu giác, thính giác.

- Ngọn khói bốc lên từ những gộc củi:

+ Gộc củi to, gỗ chắc, không cháy quá nhanh cũng không dễ tắt, cứ ngùn ngụt trong cái góc bếp chật chội đầy bồ hóng.

+ Gộc củi cứ nằm yên cả ngày, lặng lẽ ủ một tảng than hồng...

- Ngọn khói mang theo ước mơ bình dị: Bữa cơm ấm cúng bên bếp lửa. Một đĩa cá kho cháy cạnh với riềng, một bát canh măng, một đĩa dưa cải...

b. Ngọn khói gắn với cánh đồng, với dân làng

- Ngọn khói gọi đám trẻ chăn trâu mãi chơi về nhà:

- Khói làm nhớ cơm, thềm cơm, lửa trâu xuống đường mòn.

- Khói gắn với tiếng mõ, tiếng đục.

- Khói chứng kiến những năm mất mùa: “Lũ lớn kéo về ngập mọi con suối cuốn tất cả khiến toàn bộ cánh đồng ngập trong màu phù sa. Người buồn, nặng trĩu âu lo...”

- Khói chung vui với dân làng: “Cũng có khi khói vui hơn niềm vui con người khi làng có đứa bé chào đời... rất cao”

- Ngọn khói quấn quanh bên con người: Bếp chỉ nguội khi người không còn; rộn ràng khi nhà có khách; im lìm ủ kín trong tro nóng khi người đi vắng; gọi nhắc con người về những kỉ niệm đẹp.

2. Suy ngẫm và phản hồi

Câu 1.(trang 71 SGK Ngữ Văn 6 tập 2 Chân trời sáng tạo) Hình ảnh ngọn khói quê nhà đã được người viết cảm nhận bằng những giác quan nào? Cách cảm nhận về khói như thế cho thấy quê hương có ý nghĩa như thế nào đối với tác giả?

Trả lời:

Hình ảnh ngọn khói được tác giả cảm nhận bằng khứu giác và thị giác.

- Thị giác:

+ Ngọn khói màu xanh, nhẹ bằng như tơ, quấn trên mái lá

+ Ngọn khói len qua đầu hồi, vương vít mãi ở ngọn cây hồng nằm sát mái nhà, bị gió thổi cho loăng đi, tan đi.

- Khứu giác:

+ Mùi của khói thì quấn mãi.

+ Mùi của những hạt ngô, mùi của gộc củi gỗ dẻ, mùi của tinh dầu vỏ cam, mùi của vỏ cây sẹ, cả mùi của lông mèo bị lửa bén sém...

Cách cảm nhận đó cho thấy quê hương có ý nghĩa rất quan trọng đối với tác giả: Đó là miền kí ức mà người viết không thể quên được, đó là quê hương nơi sinh ra và trưởng thành của con người, đó là nơi có gia đình thân yêu.

Câu 2.(trang 71 SGK Ngữ Văn 6 tập 2 Chân trời sáng tạo) **Nỗi nhớ về ngọn khói quê hương cho ta thấy nhân vật "tôi" là người có tâm hồn như thế nào?**

Trả lời:

- Nỗi nhớ về ngọn khói cho thấy nhân vật tôi là người có tâm hồn lãng mạn, bay bổng. Khi tác giả nhớ tới khói bằng các giác quan của mình, nhớ lại và miêu tả khói một cách bay bổng, như cái gì đó đẹp mà thân thuộc, lãng mạn mà gắn bó.

Câu 3.(trang 71 SGK Ngữ Văn 6 tập 2 Chân trời sáng tạo) **Kỉ niệm trong quá khứ có ý nghĩa gì với việc nuôi dưỡng tâm hồn của chúng ta trong hiện tại?**

Trả lời:

Kỉ niệm trong quá khứ giúp nuôi dưỡng tâm hồn của chúng ta trong hiện tại. Những kỉ niệm chính là một phần trong tâm hồn, gắn bó với mỗi người theo năm tháng.